

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU
BURSA MİLLETVEKİLİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanı Sn. Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını için gereğini saygılarımla arz ederim. **04/02/2025**

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Türkiye’de cezaevlerindeki doluluk oranı her geçen yıl artmakta, mevcut cezaevlerinin kapasitesi hükümlü ve tutuklu sayısını karşılamakta yetersiz kalmaktadır. **Adalet Bakanlığı’nın 2025 yılı bütçesinde, Uşak, Bartın, Siirt, Niğde** gibi kentlerin de aralarında olduğu **11 yeni cezaevi ve 1 Denetimli Serbestlik Hizmet Binası** yapımı için **1 milyar 213 milyon 506 bin TL** ödenek ayrılmıştır. Yeni cezaevleri için **2027 yılına** kadar toplamda **23 milyar 585 milyon TL** harcama yapılması öngörülmektedir. Bu veriler, toplumun adalet sistemiyle olan ilişkisini sorgulamamıza neden olacak kadar dikkat çekicidir: **Türkiye’de** cezaevlerinde kalan kişi sayısı, **2 Ocak 2025** itibarıyla **384 bin 216’ya** ulaşmıştır. Bu sayı, toplam cezaevi kapasitesini (**301 bin 397**) yaklaşık **83 bin kişi** aşmaktadır. Cezaevlerinde **328 bin 708 hükümlü, 49 bin 596 tutuklu** bulunmaktadır; **3 bin 778’i çocuk, 16 bin 770’i kadın, 363 bin 708’i ise erkektir.** Cezaevlerinde kalan kişi sayısı, **81 ilin 30’unun nüfusundan fazladır.** **384 binden az nüfusa sahip iller arasında Uşak, Bartın, Siirt, Niğde, Amasya, Yalova, Hakkâri, Bingöl ve Tunceli** gibi iller yer almaktadır.

Bu kapsamda:

SORU 1- Türkiye genelinde cezaevlerindeki doluluk oranlarının bu denli yüksek olmasının temel nedenleri nelerdir? Bu konuda yapılan kapsamlı bir araştırma var mıdır?

SORU 2- Cezaevi nüfusunun hızla artmasıyla birlikte, tutuklama ve hükümlü bırakma politikalarının gözden geçirilmesine yönelik bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

SORU 3- 2025-2027 döneminde toplam **23 milyar 585 milyon TL** harcanması öngörülen yeni cezaevi projeleri, bu sorunu çözmek için yeterli olacak mıdır? Cezaevlerinin inşasına yönelik bu devasa bütçenin bir kısmı, toplumsal rehabilitasyon, eğitim ve istihdam gibi suç oranlarını azaltabilecek alanlara aktarılmayı neden tercih edilmemektedir?

SORU 4- Türkiye’de denetimli serbestlik uygulamaları, alternatif infaz yöntemleri ve mahkûmların topluma kazandırılması gibi programların uygulanabilirliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmakta mıdır?

SORU 5- Nüfusu **384 bini** geçen cezaevi nüfusunun, **301 bin** kişilik kapasiteyi bu denli aşması sonucu hükümlü ve tutukluların yaşam koşullarına ilişkin ortaya çıkan sorunlara yönelik bir çözüm planı var mıdır?

SORU 6- Son **10 yıl** içinde cezaevinde kalan **çocukların** ve **kadınların** oranında nasıl bir değişim yaşanmıştır? **Çocukların eğitime** ve **kadın mahkûmların rehabilitasyonuna** yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir?

SORU 7- Cezaevlerindeki bu doluluk oranları, yargı sistemimizdeki yapısal sorunların bir sonucu mudur? Mahkeme süreçlerinin uzunluğu, adil yargılama hakkına erişimdeki sıkıntılar veya yargı bağımsızlığı eksikliği gibi konular hakkında bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

Tel: 4206582-4206583

e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-611